

KONKURRENCE OM **PULSEN** FREMTIDENS BÆREDYGTIGE MULTIHUS

ÅBEN PROJEKTKONKURRENCE
DOMMERBETÆNKNING JUNI 2011

INDHOLD

2 KONKURRENCEFAKTA

4 GENERELLE BEMÆRKNINGER

PRÆMIEREDE FORSLAG

- 10 1. præmie DKK 225.000 – **ELKIÆR + EBBESKOV** Arkitekter, SEA | Special Edition Architecture, BASCON A/S
- 20 2. præmie DKK 125.000 – **O** arkitekter
- 26 Indkøb DKK 50.000 – **Sophus Søbye** og David Vega y Rojo
- 28 Indkøb DKK 25.000 – **Holm & Grut** Arkitekter, Johansson Landskab
- 30 Indkøb DKK 25.000 – **LENDAGER** Arkitekter, Schul Landskabsarkitekter Aps
- 32 Indkøb DKK 25.000 – **PARK** arkitekter ved Rasmus Lassen og Thomas Bøjstrup
- 34 Indkøb DKK 25.000 – **VESTHARDT** Arkitekter, Tri-Consult

KONKURRENCEOMRÅDET I BALLING

KONKURRENCE OM **PULSEN** FREMTIDENS BÆREDYGTIGE **MULTIHUS**

ÅBEN PROJEKTKONKURRENCE **DOMMERBETÆNKNING**

Fremtidens bæredygtige multihus er titlen for den åbne projektkonkurrence, som Lokale- og Anlægsfonden udskrev den 27. januar 2011.

Med udgangspunkt i et udvalgt projekt, "Pulsen i Salling" beliggende i Balling, Skive Kommune, udbad Lokale- og Anlægsfonden sig forslag til et nyt multihus indeholdende nye funktioner til "aktivitets-, kultur-, idræts- og sundhedscenter", som kunne danne foregangsprojekt for fremtidens bæredygtige multihus(e) rundt om i landet.

De nye funktioner skulle placeres på en grund beliggende tæt ved byens eksisterende idrætshal og tilhørende idrætsanlæg, med den lokale skole og et parcelhuskvarter som nærmeste naboer. Multihusets optimale og endelige placering var en del af opgaven. Herunder i hvor høj grad de nye funktioner skulle sammentænkes med eksisterende funktioner og skabe aktivisering af nærmiljøet.

Der indkom i alt 43 forslag til konkurrencen og forslagene spændte vidt i udformning og idé. Tilsammen udgjorde de en mangfoldig baggrund for dommerkomiteens arbejde med at vurdere hvilke konceptuelle og formmæssige løsninger, der bedst besvarede programmets dobbelte opgave: At skabe et unikt og attraktivt byggeri for Pulsen i Salling og samtidigt levere bredt inspirerende løsninger til fremtidens bæredygtige multihus(e).

Forslagene har hver især bidraget til en meget væsentlig diskussion om, hvorvidt man fysisk kan genanvende og inddrage det mere anonyme byggeri (her Balling Hallen) som en vital brik i et funklende nyt multihus. Med vinderforslaget er bolden sparket i den helt rigtige retning, og med en nødvendig viderebearbejdning af projektet vil den ryge helt i mål.

Sign. Dommerkomiteen 7. juni 2011

Konkurrenceudskriver og -form: Lokale- og Anlægsfonden. Åben projektkonkurrence iht. EU's udbudsdirektiv 2004/18/EF.

Konkurrenceprogrammet er udarbejdet af: Lokale- og Anlægsfonden i samarbejde med bestyrelsen for "Pulsen i Salling" samt Arkitektforeningen.

Konkurrenceopgave: Konkurrenceopgaven bestod i at komme med skitseforslag til et multihus på 3.500 m² i nær sammenhæng med byen Ballings eksisterende idrætshal og skole samt at komme med forslag til en overordnet helhedsplan for konkurrenceområdet. Multihuset omfatter en spændende, men også udfordrende kombination af funktioner: "aktivitets-, kultur-, idræts- og sundhedscenter". Brugere af det nye multihus vil kunne se frem til aktiviteter som dans, yoga, teater og afholdelse af mindre koncerter, en café, et fitnesscenter med spa og wellness-faciliteter samt idrætsfaciliteter. Derudover vil der skulle være faciliteter til musik, edb, maleri, keramik og glasarbejde. Et regionalt sundhedshus, hvor læger, fysioterapeuter og tandlæger bliver tilknyttet er også indeholdt i opgaven. Som en option blev deltagerne bedt om at indarbejde en udendørs bademulighed i form af et termisk opvarmet bassin. I besvarelsenerne skulle deltagerne pege på arkitektonisk, sociale og teknisk bæredygtige løsninger, som samtidig skulle være økonomisk realiserbare inden for den oplyste anlægssum på DKK 49,5 mio. ekskl. moms.

Konkurrenceperiode: 27. januar – 15. april 2011

Antal indsendte forslag: 43

Antal forslag optaget til bedømmelse: 43

Forslagenes fordeling på danske/udenlandske : 37 / 6

Dommerkomité: Torben Frølich, direktør i Lokale- og Anlægsfonden, formand for dommerkomiteen; Flemming Eskildsen, borgmester, Skive Kommune; Kaj Sørensens, bestyrelsesformand "Pulsen i Salling"; Erik Kuhr Sørensens, bestyrelsesmedlem "Pulsen i Salling"; Flemming Reeslev, direktør "Pulsen i Salling"

Fagdommere: Julian Weyer, arkitekt MAA; Søren Nielsen, arkitekt MAA; Claus Bech-Danielsen, arkitekt MAA; Kim B. Wittchen, civilingeniør

Rådgivere for dommerkomitéen: Jakob Færch, udviklingskonsulent, Lokale- og Anlægsfonden; Oliver

Vanges, udviklingskonsulent, Lokale- og Anlægsfonden; Christoffer Borgwardt-Stampe, energiingeniør, Grontmij

Dommerkomiteens sekretær: Bettina Mylin, arkitekt MAA, konkurrencerådgiver, Arkitektforeningen

Bedømmelseskriterier: Forslagene blev bedømt på deres arkitektoniske, funktionelle og tekniske løsninger i forhold til konkurrenceprogrammets ønsker og krav. Der blev lagt særlig vægt på forslagernes overholdelse af konkurrenceprogrammets fokuspunkter for et bæredygtigt multihus. Derudover blev der lagt vægt på sandsynligheden for, at forslagene ville kunne realiseres inden for den økonomiske ramme for projektet.

Bedømmelsesperiode: 3. maj – 7. juni 2011

Samlet præmiesum: DKK 500.000

Bedømmelsen: Dommerkomitéen afholdt i alt fire bedømmelsesmøder. Efter en indledende bedømmelsesrunde koncentrerede dommerkomitéen sig på det første bedømmelsesmøde især om følgende 19 forslag: 4/13116, 5/17610, 6/10206, 7/58117, 8/00007, 15/65783, 16/05276, 19/23015, 21/51791, 22/22222, 23/78626, 30/01001, 32/52971, 34/51201, 35/52748, 36/15128, 37/60212, 38/73033 og 42/54121

På det andet bedømmelsesmøde blev det besluttet at fortsætte bedømmelsen med følgende 12 forslag: 4/13116, 6/10206, 7/58117, 8/00007, 15/65783, 16/05276, 19/23015, 23/78626, 30/01001, 32/52971, 36/15128 og 42/54121

På det tredje bedømmelsesmøde blev det besluttet at fortsætte bedømmelsen med følgende 6 forslag: 8/00007, 15/65783, 19/23015, 32/52971, 36/15128 og 42/54121

På det fjerde bedømmelsesmøde blev dommerbetænkningen underskrevet:

Konkurrenceresultat/fordeling af præmiesum

Forslag 36/15128 1. præmie, DKK 225.000

Forslag 8/00007 2. præmie, DKK 125.000

Forslag 32/52971 tildelt et indkøb på DKK 50.000

Forslag 6/10206 tildelt et indkøb på DKK 25.000

Forslag 15/65783 tildelt et indkøb på DKK 25.000

Forslag 19/23015 tildelt et indkøb på DKK 25.000

Forslag 42/54121 tildelt et indkøb på DKK 25.000

Offentliggørelse af resultatet: 22. juni 2011

GENERELLE BEMÆRKNINGER

overskuelser

regerende energikilde

metalgas

Klimakontrol

GENERELLE BEMÆRKNINGER

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Uanset at forslagene fremviser meget forskellige afsæt og retninger, tegner der sig ikke desto mindre en række overordnede træk, som har været en hjælp til at sammenligne forskellige grundprincipper for opgavens løsning. I det følgende er disse hovedprincipper for de konceptuelle og formmæssige tilgange beskrevet, vel vidende at mange af forslagene ikke alene kan siges at tilhøre en enkelt af grupperne, men let kan være repræsentanter for flere på én gang.

På det konceptuelle plan deler forslagene sig generelt i to grupper, henholdsvis forslag som sammenbygger multihus og hal (i nogle tilfælde ved helt at omslutte den) og forslag, som holder multihuset adskilt fra hallen. I den sidste gruppe findes både forslag, som på stedet skaber en samlende plads mellem hallen og multihuset og forslag, som lader de to være helt løsrivne bygninger i landskabet.

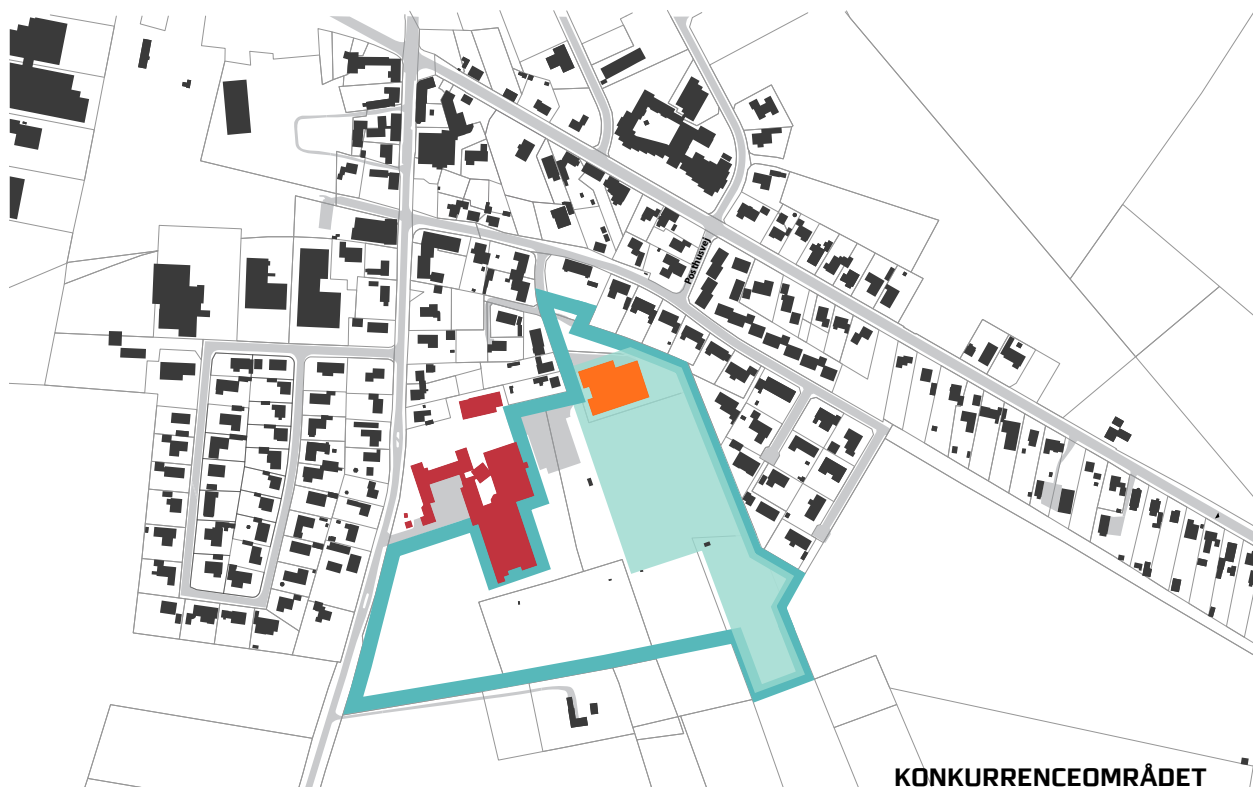
Langt hen ad vejen har forslag i begge kategorier vist spændende muligheder for selve den arkitektoniske løsning, og det har derfor i høj grad været de funktionsmæssige og bæredygtighedsmæssige aspekter,

som har stået i forgrunden i vurderingen af de to principper. Dommerkomiteen har vurderet, at de projekter, som inkluderer og integrerer hallen på overbevisende vis, formår at skabe både rumlige og funktionelle helheder. Ved at lade de eksisterende idrætsfaciliteter blive et 'femte element' i rumprogrammet, kan der opnås både naturlige og overraskende sammenhænge, som understøtter ambitionen om et inspirerende og pulserende miljø i multihuset.

HELHEDSGREBET

Helhedsplanerne skulle overordnet give bud på en samlet trafikal afvikling med gode ankomstforhold samt belyse nye aktivitetsfremmende muligheder, så områdets eksisterende kvaliteter blev styrket i tæt sammenhæng med multihusets nære udearealer. Forslagene spænder vidt, lige fra de helt simple, som næsten ikke forandrer de eksisterende forhold, til endog meget omfattende terrænreguleringer og helt nye brugsmuligheder.

De fleste forslag arbejder med muligheden for ankomst fra flere sider, dels ad den eksisterende vej, dels ad en ny sydøstlig adgangsvej. Placeringen af p-are-

aler er ofte tilsvarende opdelt, hvilket kan være hensigtsmæssigt f.eks. for at opnå mere direkte adgang til sundhedscenteret, men i nogle tilfælde betyder det, at multihuset 'pakkes ind' i p-arealer, eller at pladsen mod skolen bruges til parkering. Her er det klart bedre at skabe en samlende aktivitetsplads med afsæt i den eksisterende multibane.

Løsningsforslag til det geotermisk opvarmede uden-dørs badeanlæg – en option i programmet som forventes realiseret – stiller store krav til en vellykket integration af bygning og landskab. I størstedelen af forslagene er badeanlægget placeret tilsyneladende tilfældigt i landskabet, hvilket ikke vil være en holdbar løsning for at skabe en virkelig velfungerende attraktion for Balling – og en magnet for hele oplandet.

Dommerkomiteen har haft stor sympati for de forslag, som har formået at arbejde indlevende med bygnings omgivelser og inkorporere krav, ønsker og potentialer som en naturlig del af helhedsudtrykket.

Der indgår i forslagene en stor mængde spændende ideer til udformningen af hele konkurrenceområdet, som man gerne så realiseret i et eller andet omfang.

ARKITEKTUR OG FUNKTIONELLE LØSNINGER

I projekternes arkitektoniske udtryk findes en brede vifte af former og principper, dog også her med en række iøjnefaldende karakteristika:

En markant del af forslagene indarbejder landskabelige former som en del af det arkitektoniske udtryk: Grønne bakker, skrænter og lignende tænkes at forbinde bygningen med Sallings natur, og aktive tagflader skal invitere til bevægelse og leg. Eksempler herpå er forslagene 1/55777, 4/13116, 30/01001 og 32/52971. Dommerkomiteen har haft stor sympati for disse ideer og tanker, der kan tilføre ekstra brugsmuligheder og skabe et spændende udtryk for det samlede bygningsanlæg.

Imidlertid har samtlige forslag i denne kategori haft vanskeligt ved at få skabt overbevisende helheder, som opfylder programmets nærhedskrav, og ikke mindst at få skabt gode dagslysforhold i hele byggeriet. Tagfladernes begrænsede hældninger resulterer let i meget udstrakte planer, med overdrevent store overflader og en tendens til mørke zoner og uhensigtsmæssige spring i loftshøjderne.

En anden gruppe forslag sigter på at placere fritstående, afklarede former – cirkler, kvadrater, stjerneformer eller lignende – i landskabet. Eksempler herpå er forslagene 6/10206, 15/65783, 16/05276, 19/23015 og 22/22222. På denne måde tilgodeser de bedste af forslagene ønsket om synlighed og umiddelbar genkendelighed, de bedste af dem endog som vartegn der kan virke stærkt på stedet.

Dommerkomiteen anerkender klart de skulpturelle kvaliteter, som kan ligge i en sådan tilgang, men finder at denne type forslag generelt står svagere, når det kommer til at skabe de ønskede sammenhænge mellem ude og inde samt til at skabe en tæt forbindelse til hallen. De præcise og afsluttede former fremstår let utilnærmelige og begrænsende.

En tredje gruppe af forslag sammensmelter multihus og hal til én ny bygningsform med en samlende hud eller et stort tag. Eksempler herpå er forslagene 8/00007, 13/14411 og 42/54121. Det er tydeligt, at der kan opnås gode gevinster i form af nærhed og kompaktthed. Der opnås et minimeret fodaftryk, som kommer både stedet og den økonomiske og energimæssige bæredygtighed til gode. Der har dog ikke efter dommerkomiteens vurdering været et forslag i feltet, som på overbevisende vis har fået skabt en elegant samlet form af hal og multihus. Sammensmeltningerne forbliver i for høj grad arkitektonisk uforløste. Forslagenes styrke ligger i de meget velfungerende, funktionelle sammenhænge og indre rumligheder, og det mest vellykkede af disse forslag er præmieret, forslag 8/00007.

Den fjerde og sidste gruppe af forslag arbejder med, hvad der kunne beskrives som et bymæssigt eller retteligt landsbymæssigt udtryk: En mere eller mindre uformel komposition af mindre bygningskroppe, i nogle tilfælde udtrykt som klassiske saddeltagsformer, i andre med mere frit udformede konturer. Eksempler herpå er forslagene 5/17610, 7/58117 eller 36/15128. Fælles for disse forslag er et stærkt fokus på det rum, som forbinder bygningsdelene og fungerer som en slags bygade.

Denne tilgang rummer klare fordele, når det kommer til at skabe fleksible og robuste løsninger, som også formår på ukompliceret vis at gøre hallen til en del af helheden – den kan helt naturligt indgå som et af flere volumener. Princippet giver også en vis elasticitet

1. PRÆMIE DKK 225.000

2. PRÆMIE DKK 125.000

INDKØB DKK 50.000

INDKØB DKK 25.000

INDKØB DKK 25.000

INDKØB DKK 25.000

INDKØB DKK 25.000

til grundplanerne, som gør dem åbne for tilpasninger og tilføjelser. Udfordringen ved denne type består i at opnå et bygningsudtryk, der kan fremstå med en samlet genkendelig identitet.

BÆREDYGTIGHED

I løbet af processen med evaluering af forslagene blev det stadigt tydeligere, at en fuld integration af den eksisterende hal i det kommende byggeri er en oplagt mulighed for at opnå et bæredygtigt byggeri. Det viste sig muligt ikke kun at integrere de ønskede faciliteter for multihuset, men samtidig at opgradere den eksisterende hal til dagens energi- og funktionsmæssige standard.

Når den eksisterende hal bliver integreret i udbygningen, er det muligt dels at genbruge hallens grundbestanddele og dels at opgradere tag og facader med hensyn til isolering, adgang til dagslys og effektivisering af energisystemet med mulighed for integration af vedvarende energi (solvarme, solstrøm, geotermisk varme osv.).

Flere af projekterne arbejder med grønne tage til forsinkelse af afvandingen fra tagarealerne. Dette er en glimrende idé for bygninger opført i tætte bymæssige miljøer men har mindre betydning for bygninger, opført i et område som Balling, hvor de grønne arealer er dominerende. Et grønt tag øger tyngden af tagkonstruktionen og kan medvirke til at fordyre de bærende konstruktioner.

Et fåtal af forslagene formår at give mere vidtgående bud på bæredygtige byggeprincipper, eksempelvis forslag 23/78626, der lægger vægt på lokalt tilgængelige byggematerialer herunder ubrændte lersten og halmballeisolering. Forslag 6/10206 anvender som lavteknologisk løsning en indvendig plantevæg som en integreret del af et hybridventilationsanlæg. Dog peger flere af forslagene på, at fremtidens bæredygtige multihuse tager ansvarsfuldt fat i nærområdets funktionsbeslægtede bygninger og inkluderer og opgraderer eksisterende bygningsvoluminers bæredygtighedsprofil og funktionalitet. Denne fornuftsprægede tilgang forekommer mere overbevisende end signalværdien i forslag, der peger i retning af såkaldt ikonbyggeri.

Forslagene har generelt været udfordret af at skulle udfolde det ambitiøse rumprogram inden for den udmeldte økonomiske ramme. Det har i vurderingen af forslagene været vigtigt for dommerkomiteen, at forslagene i en kommende projekteringsfase vil kunne optimeres til at imødekomme denne ramme. Flere forslag er meget fleksible, bl.a. i valg af materialer og layout, og opgaven vurderes derfor at kunne løses.

OPSUMMERING

Generelt for alle forslagene gælder, at de har haft svært ved at leve op til programmets ambitiøse målsætninger om at tilvejebringe helhedsorienterede bud for fremtidens bæredygtige multihus(e). Forslagene efterlader, på nær ganske få, det indtryk, at der ikke har været nævneværdigt parløb mellem arkitekt og ingeniør, hvilket var et udtalt ønske i konkurrenceprogrammet for at løse udfordringerne i forbindelse med energi og bæredygtighed. Der er i forhold til besvarelse af fokuspunkterne mest tale om i forvejen kendte og udbredte principper.

Flere af forslagene indeholder ikke desto mindre gode forudsætninger for at kunne opnå målene i en eventuel videre bearbejdning.

Der er dog ét af forslagene, 36/15128, som i særdeleshed udmærker sig ved sin sprudlende iderigdom kombineret med en symbiose af arkitektonisk-, funktionel- og social bæredygtighed, samt enkle og robuste løsninger. En enig dommerkomite valgte det som vinder af konkurrencen.

PRAEMIEREDE FORSLAG

BASCON A/S

Medarbejdere ELKIÆR + EBBESKOV Arkitekter

Ane Ebbeskov, arkitekt, partner; Lotte Elkiær, arkitekt, partner; Arny Arnadottir, arkitektstuderende;
Darakhshan Iqbal, studerende ved DTU

Medarbejdere SEA | Special Edition Architecture

Uffe Leth, arkitekt, partner; Karsten Gori, arkitekt, partner; Bozena Wrobel, arkitektstuderende;
Marco Francesco Pippione, arkitektstuderende

Medarbejdere BASCON A/S

Flemming Kristian Kristensen, afdelingsleder; Poul Erik Kusk, projektchef;
Kasper Lynge Jensen, Energi- og klimaingeniør

1. PRÆMIE DKK 225.000

IDÉ OG KOMPOSITION

Forslagets overordnede komposition tager udgangspunkt i den måde, som man i idrætten ofte afgrænser sine aktiviteter på, nemlig i rektangulære felter. Samtlige funktionelle kategorier placeres således i plankompositionen i afgrænsede felter, herunder ikke blot små og store bygninger med hver sit funktionelle indhold, men også parkeringspladserne, som trykkes let ned i terrænet. Landskabeligt set indskrives bygningsanlægget sig dermed i det eksisterende boldbaneanlæg omkring skole og hal. Imellem de felter, der indeholder bygningsvolumener opstår gadeagtige rumforløb, og (lands-)byen bliver således den styrende metafor i kompositionen, hvori små drejninger af volumenernes orientering rører deres principielle indbyrdes uafhængighed og skaber variation i det rumlige forløb. Der er tale om en komposition, som på trods af sit åbne princip og forslagstillers erklærede forhandlingsvillighed er udført med artistisk sikkerhed og en høj grad af indlevelse i bygningens brug.

FUNKTION OG PRINCIPPER

Placering: Adgangen til parkeringen i øst sker fra nord med fremtidig tilkobling til vejadgang i syd, og pladsen mellem skole og hal anvendes fortsat til parkering. I en

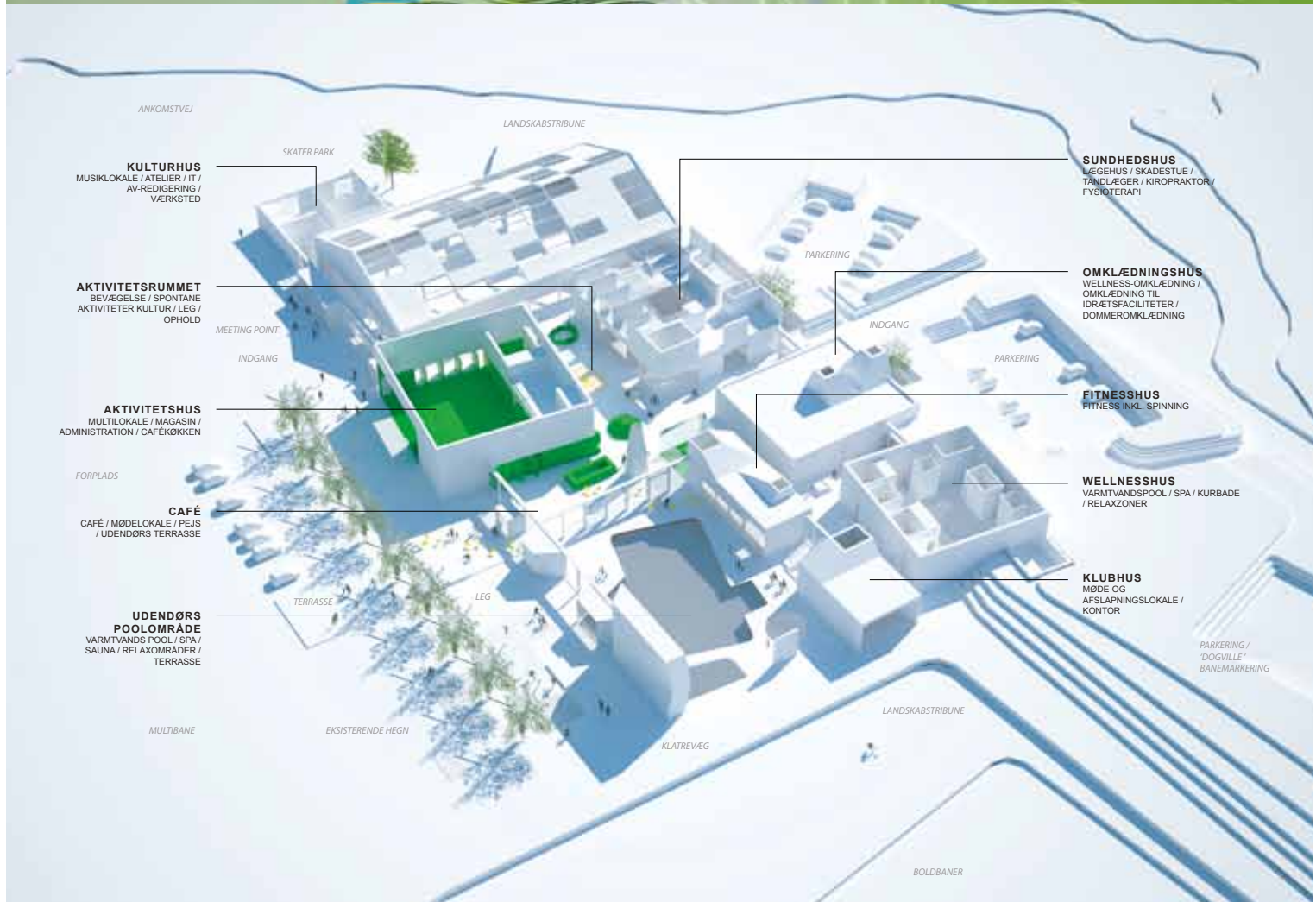
fremtidig bearbejdning ønskes pladsen mod skolen helt eller delvist friholdt for parkering, og parkeringsarealet mod øst effektiviseret, bl.a. med inddragelse af arealet nord for hallen. Hovedindgange og cykelparkering placeres ud for den eksisterende hal og mellem sundheds- og wellness-bygningerne mod øst. Herudover tillades mange af bygningernes rum at stå i åben visuel og adgangsmæssig forbindelse med udearealerne, hvorved der opnås maksimalt samspil mellem ude- og inderum. De gadeagtige fordelingsarealer indeholder også aktiviteter, således at funktionstomme arealer undgås – dog afhængigt af årstid, da der i gaderne for at overholde energirammen kun må foretages begrænset opvarmning.

Integration med hal: Bygningen omslutter og inddrager den eksisterende hal ved at placere mindre volumener nord og vest for hallen. Ind mod det indre gadeforløb åbnes hallens sydside helt, og på tilsvarende vis integreres multirummet med åbning mod hallen, hvorved et samspil imellem de to hovedrum gøres mulig.

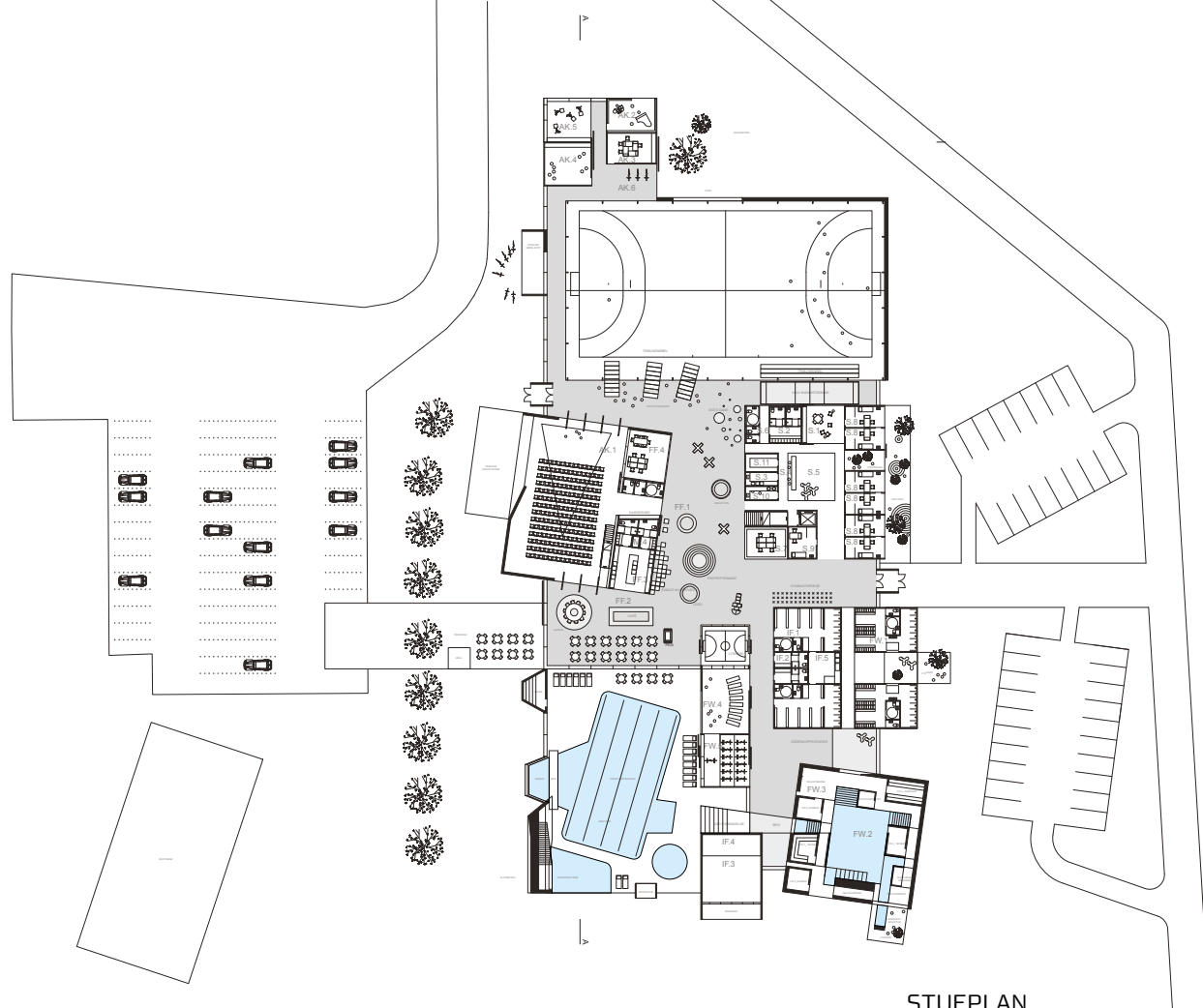
Fordelingsprincip: De øvrige funktioner fordeles med et bygningsvolumen pr. kategori: Wellness, omklædning, værksteder, klublokaler osv., således at udsigter

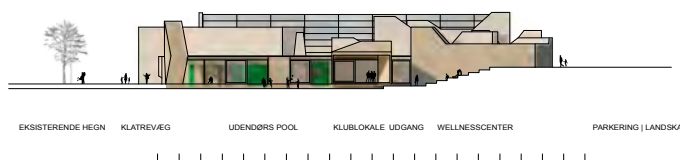
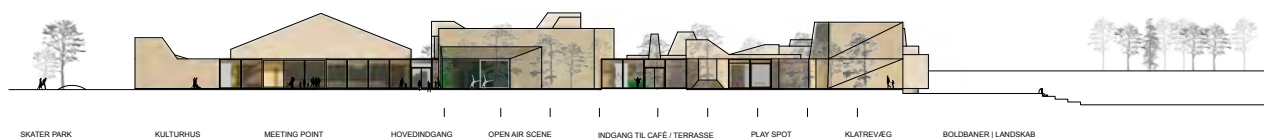
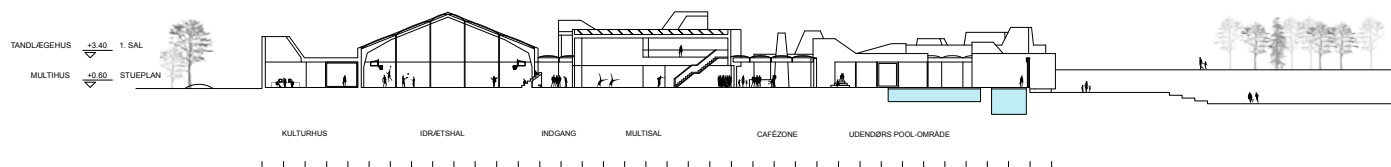
SITUATIONSPLAN

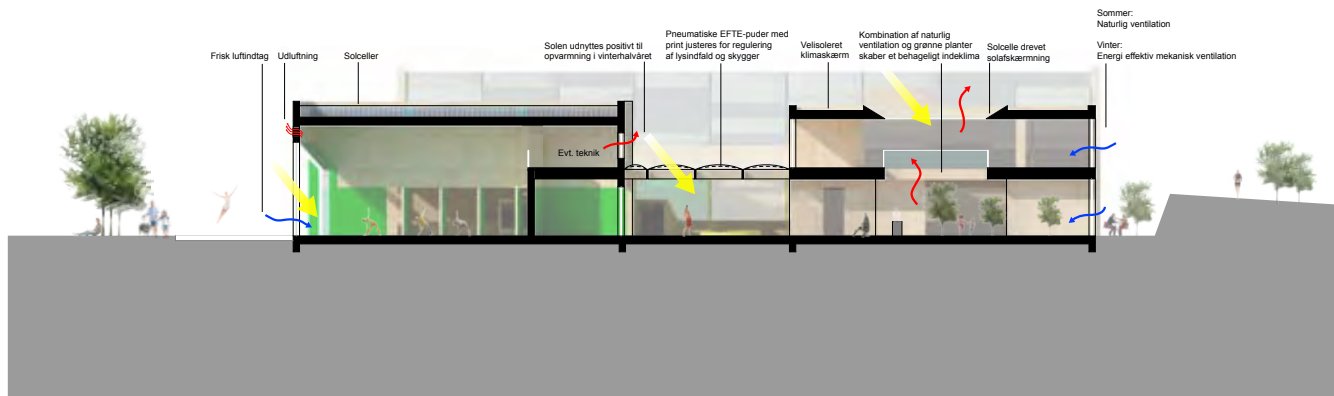
REJST PLAN

STUEPLAN

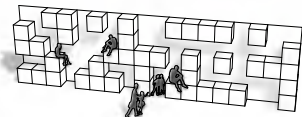
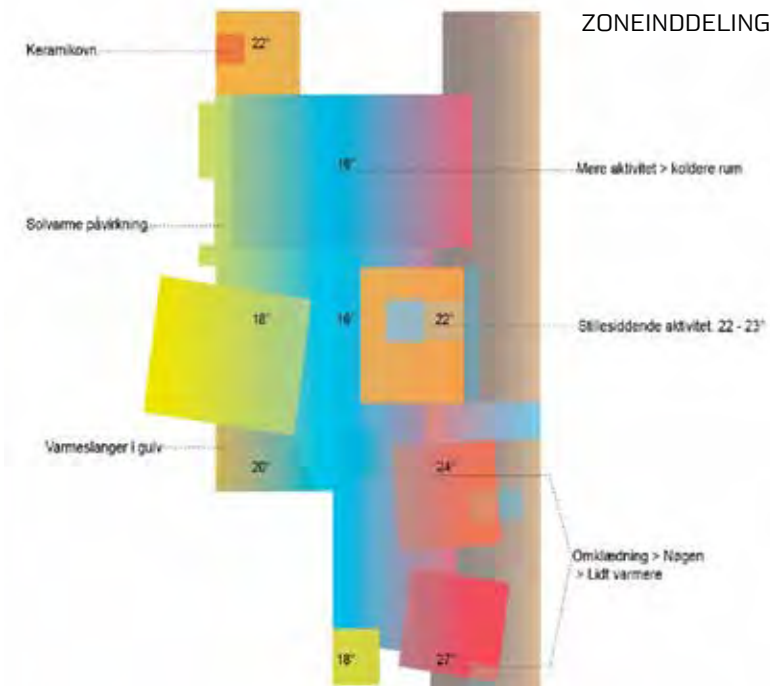

SNIT OG FACADER

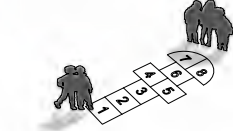

SNIT – ENERGIPROFIL

ZONEINDELING

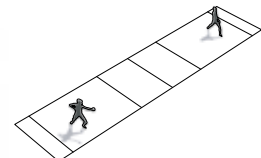
AKTIVITET_BJERG | RUMMIG KLATREVÆG

AKTIVITET_DOGVILLE | HINKRUDE

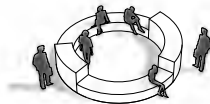
AKTIVITET_DOGVILLE | OPSTREGNING PÅ GULV

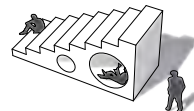
AKTIVITET_BANEMARKERING

AKTIVITET_JUNGLE | GYMNASTIKRINGE

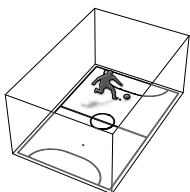
AKTIVITET_MEGAMØBLER

AKTIVITET_TRIBUNEMØBEL MED HEMMELIGE RUM

AKTIVITET_DOGVILLE | LABYRINT

AKTIVITET_2v2 FODBOLD-BUR

AKTIVITET_DOGVILLE | LØBEFELT

AKTIVITET_BORDTENNIS

AKTIVITET_DOGVILLE | DANSEINSTRUKTION

AKTIVITETER

UDENDØRSPOL

EKSISTERENDE HAL

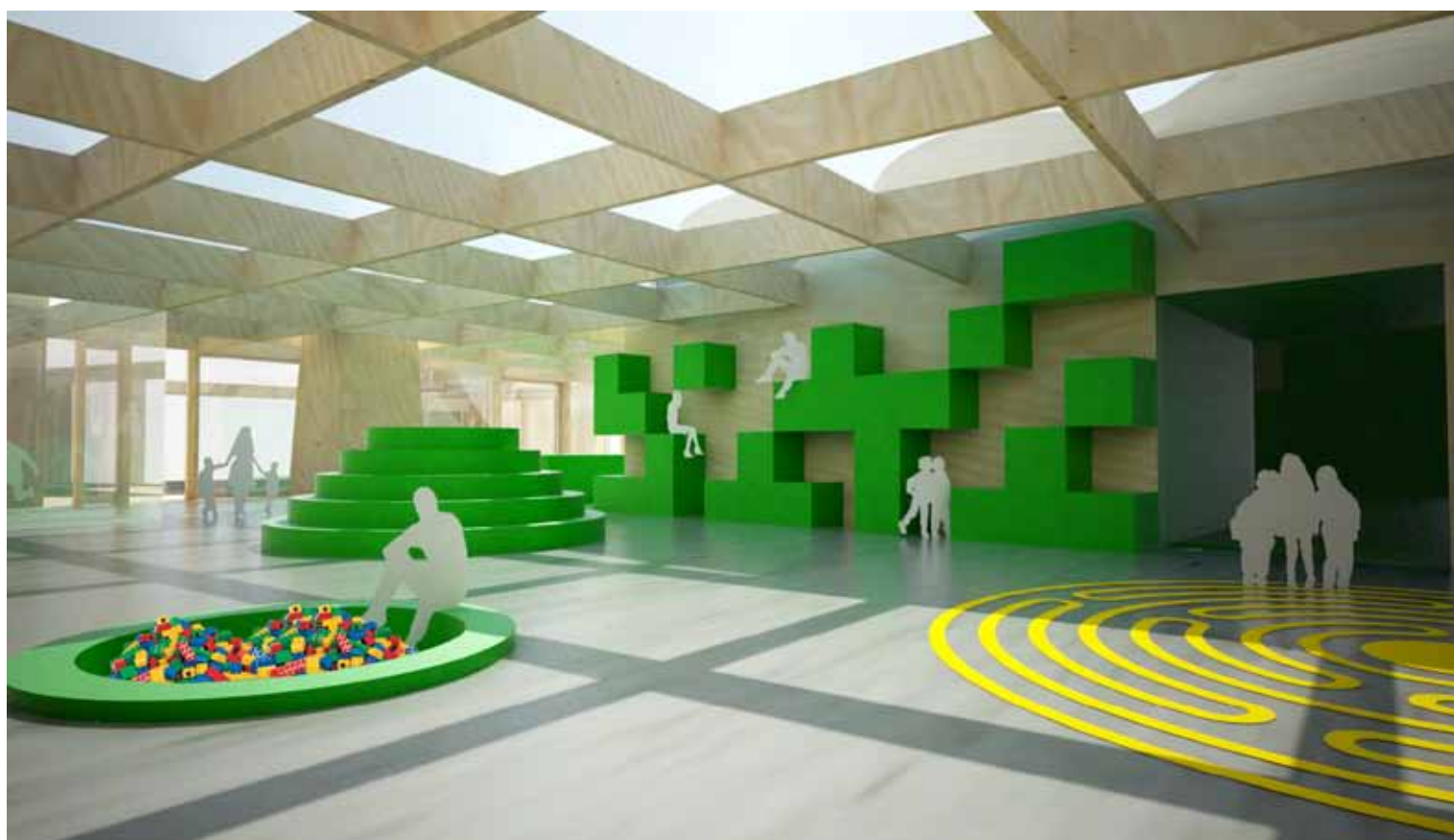
VENTAREAL SUNDHEDSHUS

ANKOMSTOMRÅDE

VARMTVANDSPOOL – WELLNESS

AKTIVITETER I "BYGADEN"

og dagslysindtag optimeres. Den fremtidige udendørs bademulighed indgår på lige fod med de øvrige funktioner som et 'vægløst' volumen i plankompositionen. Alle volumener, på nær sundhedscenteret samt et depotrum, indrettes niveau frit i ét plan. Der er adskillige forhold i placeringen af de enkelte funktioner, der skal bearbejdes i det videre forløb, hvilket forslagsstilleren også beredvilligt lægger op til i sin procesbeskrivelse. I en viderebearbejdning skal der bl.a. arbejdes med:

- en mindre løsrevet placering af værkstedsaktiviteter
- en placering af omklædningen til idræt med adgang udefra
- en placering af klubfaciliteter med veldefinerede adgangsforhold
- et forbedret flow mellem omklædningssektion og wellnessfaciliteter
- en udvikling af det funktionsmæssige samspil mellem multihusets nye bygningsdele og den eksisterende hal

Dagslysforhold: De enkelte bygningsvolumener er belyst gennem vinduer i facader eller gennem ovenlys i en karakteristisk skorstensagtig udformning med skulpturel effekt og en velfungerende, varieret og nuanceret lysfordeling. Fordelings- og aktivitetsrummene imellem de funktionelle volumener belyses gennem ovenlyskassetter af ETFE-plastfolie på en grid-konstruktion af træ. Hallen forsynes tilsvarende med store ovenlys, hvorved den radikalt ændrer karakter.

Facadeprincip: Der foreslås en ikke nærmere defineret træbeklædning af facaderne, uanset om facaden er udvendig eller i klimatiseret zone. Det skønnes, at der er et vidt repertoire af specifikke beklædninger, som kan tages i anvendelse for at opnå en klimatisk udifferentieret facade – afhængig af krav til byggeteknisk holdbarhed, samt hvilket vedligeholdelsesscenario, der sigtes imod.

STEDTILPASNING

Forslaget tilpasser sig med sit mikro-urbane koncept Ballings bygningsmiljø ved at nedskalere bygningskroppen gennem opdelingen i delbygninger. Herved opnås dels, at væsentlige negative visuelle konsekvenser for de nærmeste naboer undgås, dels at skolens proportioner afspejles ligeværdigt i det nye byggeri, hvilket ses som en styrkelse af pladsrummet imellem skole og multihus. Taggeometrien er fremmed for det lokale bygningsmiljø, men fordi konturen er frit udformet, om end disciplineret og velartikuleret, lader selv det markante tag på hallen sig integrere i det nye an-

lægs markante identitet. Ved hjælp af dette uformelle og tilpasningsdygtige formsprog formår forslaget at udføre den hårfine balancegang imellem at falde i ét med omgivelserne og at skille sig ud som en bygning med en særlig betydning og identitet.

BÆREDYGTIGHED

Hver bygning eller funktion vil optræde som sin egen klimazone, bl.a. med et lokalt ventilationssystem, som er specielt tilpasset behovet i bygningen. Om vinteren benyttes generelt mekanisk ventilation med varmegenvinding som erstattes/suppleres af naturlig ventilation, når der ikke er behov for varmetilskud fra varmegenvindingen.

Rummet mellem de enkelte funktioner etableres som en zone med en lavere temperatur (dommerkomiteen vurderer, at det opvarmes til maks. 15 °C) end i de egentligt opvarmede dele af tilbygningen. Denne zone vil dels fungere som en klimatisk beskyttelse af de enkelte bygninger og dels som en buffer mellem udeklimaet og de opvarmede arealer. Kravene til opfyldelse af energirammen for denne type arealer er ca. 60 % af kravet til bygninger/arealer som opvarmes til 20 °C.

Taget i den kølige zone tænkes udført med ETFE-plastfolie, som dels giver mulighed for at lade dagslys og varme slippe ind i mellemzonen og dels at lukke solen ude, når der ikke er behov for tilskud af varme. På denne måde sikres størst muligt tilskud af solvarme i de perioder, hvor der er behov for opvarmning af zonen, og det vil i perioder være muligt at opretholde en temperatur, som er højere end 15 °C uden brug af varmekilder.

På taget af multisalen tænkes opsat 500 m² solceller, som dels forventes at kunne dække en stor del af elforbruget og dels vil fungere som solafskærmning for tagvinduerne. For at minimere energiforbruget til det store forbrug af varmt vand (bad og wellness) arbejdes der med muligheden for varmegenvinding fra det grå spildevand.

De enkelte bygningers placering, orientering og fordeling af vinduer giver gode muligheder for optimering af solafskærmning og naturlig ventilation for den enkelte bygning/funktion. Forslaget forventes at kunne overholde kravet til Lavenergiklasse 2015, som angivet i Bygningsreglement 2010. I en viderebearbejdning skal der bl.a. arbejdes med placering af caféen i en fuldt opvarmet klimazone, evt. ved hjælp af foldevægge.

Forslaget er et fint bud på de centrale bæredygtig-

hedsvalg, som designet i fremtidens multifunktionelle bygninger skal forholde sig til.

En gennemført økonomiberegning viser, at forslaget risikerer at blive dyrere end den fastsatte økonomiske ramme, men inden for den usikkerhedsramme, der er ved økonomisk vurdering på konkurrenceprojektstadiet.

På basis af den foretagne økonomiberegning vurderer dommerkomiteen, at forslaget vil kunne bringes til realisering inden for den økonomiske ramme for projektet. Det er dog dommerkomiteens vurdering, at forslaget skal undergå en bearbejdning med henblik på, at der opnås større sikkerhed for en imødekommelse af de arealmæssige og økonomiske forudsætninger for multihuset.

Bearbejdningen vil kunne indgå i den sædvanlige dialog mellem bygherren og den vindende rådgiver, og det er dommerkomiteens opfattelse, at bearbejdningen kan foregå, uden at forslagets funktionelle, tekniske og arkitektoniske principper bliver antastet.

GENERELT POTENTIALE

Der er, med forslagets tætte sammenhæng mellem de rumlige og tekniske strategier for opnåelse af bæredygtighed og den arkitektoniske artikulering, indeholdt metodiske kvaliteter, som rækker ud over den aktuelle byggeopgave. I vurderingen af, hvorvidt forslagets strategi er generelt brugbar i forbindelse med fremtidige projekter, fremhæves særligt følgende faktorer:

- **Konfiguration:** Opdelingen i voluminer af vilkårlig størrelse og med vilkårligt funktionelt indhold giver en meget høj grad af konfigurationsfrihed i et programmerings- og projektforsløb og er således yderst velegnet til at inddrage lokale interesser. Afhængigt af funktionelle krav vil voluminerne i mange tilfælde kunne omkonfigureres i løbet af bygningens levetid, hvilket sænker det samlede ressourceforbrug.
- **Elasticitet:** Konceptet er åbent for forandring over tid, således at der kan tilføjes nye bygninger uden at helheden ændrer karakter. Denne funktionelle robusthed er et væsentligt punkt i vurderingen af, hvorledes materialeressourcerne forvaltes i arkitekturen.
- **Transformation:** Af samme grund er konceptet i sin natur velegnet til både teknisk og arkitektonisk at tilkoble og integrere eksisterende bygninger, hvilket ses som en styrkelse af bæredygtighedsstrategien, idet sandsynligheden forøges for, at eksisterende bygningsressourcer bevares og energirenoveres.

- **Identitet:** Forslagets ikonografiske styrke ligger på delelementniveau frem for på et overordnet motiv. Dette betyder, at konceptet i andre programmatisk og geografiske kontekster kamæleonagtigt vil kunne varieres i det uendelige i henseende til antal og størrelse af delelementer, samt at udformningen af disse kan tilføjes lokal identitet og specifikke tekniske egenskaber. Hermed kommer forslaget også til at anvise en forbilledlig håndtering af det ofte paradoksfyldte forhold imellem branding og bæredygtighed, hvor kostbare og energitunge bygningsressourcer risikerer at blive misbrugt som korttidsholdbare identitetsmarkører.
- **Klimatisk differentiering:** Forslagets inddragelse af klimatisk zonedeling i forbindelse med minimering af driftsenergi til opvarmning er et virkemiddel, der vil kunne nuanceres og optimeres lokalt i et samspil med rumlige og funktionelle faktorer samt bygningsreglementets krav.
- **Systempotentiale:** I den konkrete, tekniske løsning af den foreslåede tagkonstruktion foreligger et muligt systemudviklingspotentiale i samarbejde med industrielle aktører, som kan få værdi for øvrige bygningskategorier og bidrage til at udvide det byggetekniske repertoire.

SAMMENFATNING

Dommerkomiteen vurderer, at forslaget svarer til fredsstillende på alle konkurrenceprogrammets parametre og samtidig kan levere generelle inspirerende løsninger til lignende projekter: En indlevet og funktionel integration af nyt og eksisterende, en langsigtet og helhedsorienteret bæredygtighedsstrategi, et sikkert greb om de arkitektoniske virkemidler samt robuste og fleksible formgivningsprincipper, som gør skitseforslaget let tilgængeligt for viderebearbejdning i samarbejde med bygherre, konkurrencens udskriver og de lokale brugere.

2. PRÆMIE DKK 125.000

IDÉ OG KOMPOSITION

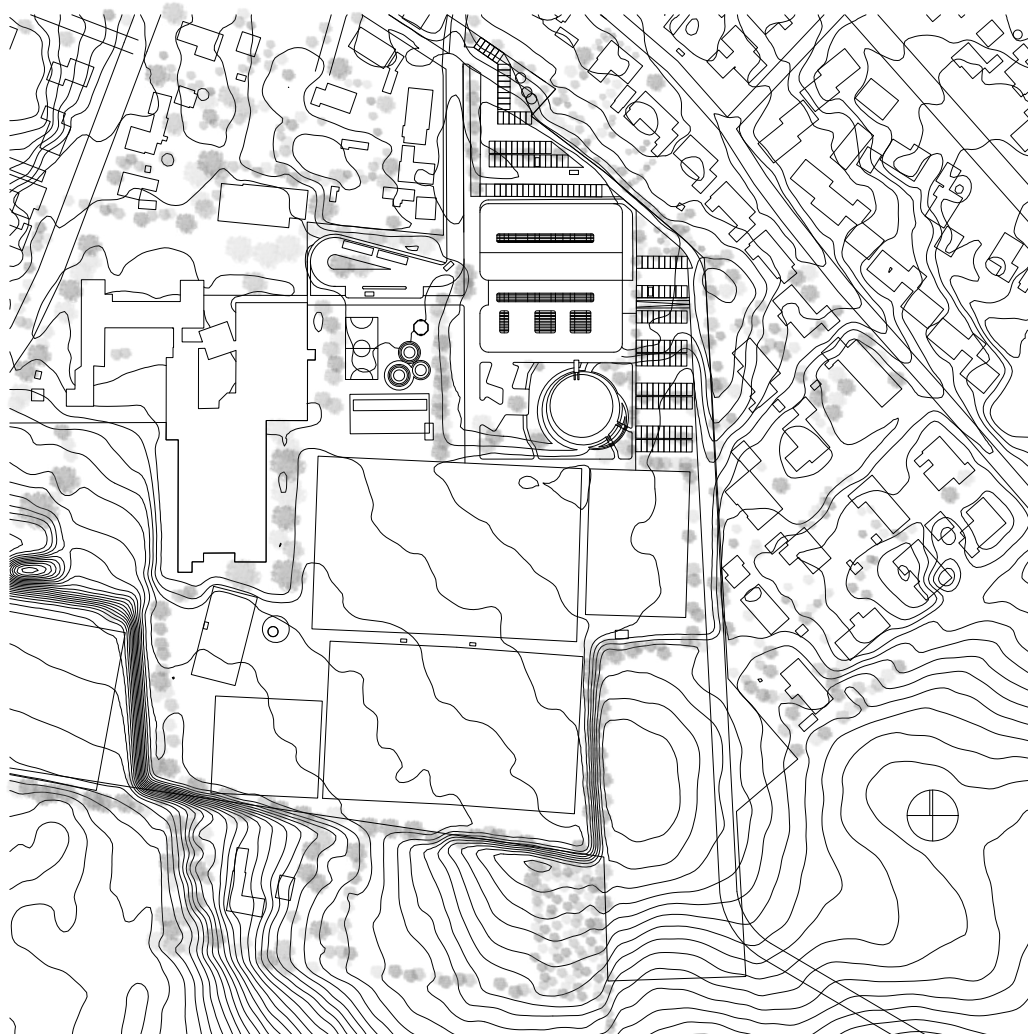
Forslaget sammenbygger det nye multihus med den eksisterende idrætshal. De to bygninger kædes sammen omkring en lobby, der som et gennemgående gadeforløb strækker sig på tværs af hele huset og knytter husets forskellige aktiviteter sammen. Gadeforløbet er kompakt, og med den økonomiske arealudnyttelse skabes et intimt rum, der er rigt på visuelle kontakter på tværs af husets funktioner, og hvor husets liv – pulsen – for alvor vil blive oplevet. Gennem glaspartier kan aktiviteterne i hallen opleves i lobbyen, der også kan sammenknyttes med en række af husets nye aktiviteter ved hjælp af foldevægge. De nye funktioner er placeret i to plan, og med den kompakte komposition og med nybyggeri omkring den eksisterende hal opnås en effektiv energi- og arealudnyttelse.

FUNKTIONER OG PRINCIPPER

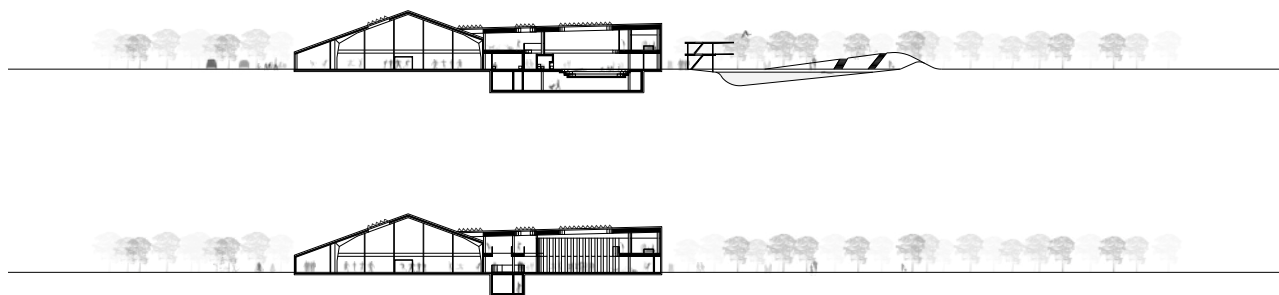
Placering: En ny ankomstvej fra syd fungerer som den primære adgang til multihuset. Vejen føres langs konkurrenceområdet østlige afgrænsning, så idrætsarealerne ikke gennemskæres. Parkeringsarealer til biler anlægges øst for huset og på et mindre parkeringsareal nord for den eksisterende hal, mens cykelparkering på fin vis sker i overdækkede nicher omkring den

eksisterende hal. På arealet vest for multihuset er der anlagt skaterlandskab og andre idrætsaktiviteter, der knytter an til skolen. Der er indgang til husets lobby fra øst og vest, og fra det gennemgående rum er der adgang til multihusets forskellige funktioner. Lobbyen forekommer lidt for trang til at rumme de ønskede uformelle aktiviteter. Indgangen mod øst, der vender ud til det store parkeringsareal, vil formentlig blive den mest benyttede, dog er det indgangen mod vest, der er udformet som husets hovedindgang. Her er cafeen placeret i et dobbelthøjt rum med direkte adgang til udeservering mod syd – i tæt forbindelse til det udenørs badeanlæg og med udsigt over boldbanerne.

Disposition: De nye funktioner er primært placeret mod syd, med direkte indblik fra den gennemgående lobby. Her er wellness-centeret placeret samt kultur- og aktivitetscenteret, der består af en multisal og en række undervisningsrum. Undervisningsrummene er placeret på første sal på et plateau, der skyder sig ind i den dobbelthøje sal. Mellem multisalen og cafeen ligger en scene, der fleksibelt og efter behov kan henvende sig til begge sider. Umiddelbart inden for begge indgangspartier ligger en trappe med tilhørende elevator. Trappen mod øst fører op til sundhedscenteret, mens

SITUATIONSPLAN

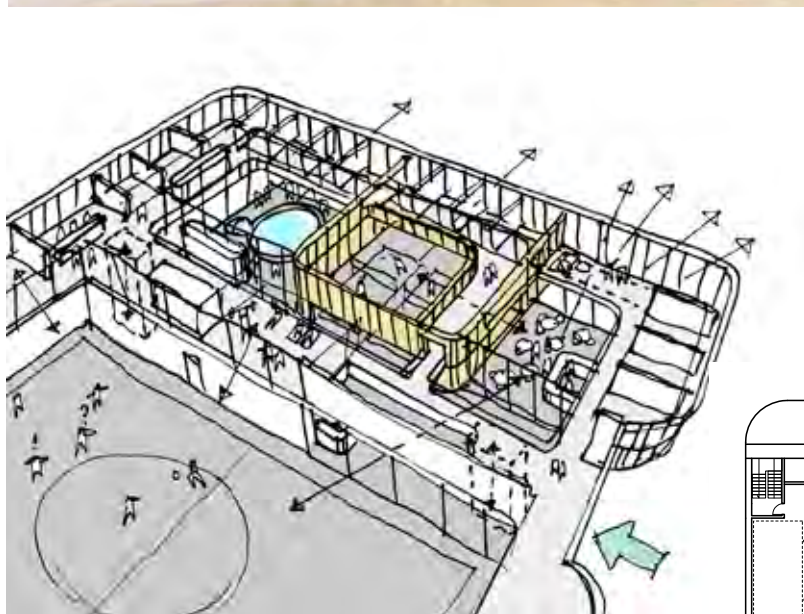
SNIT

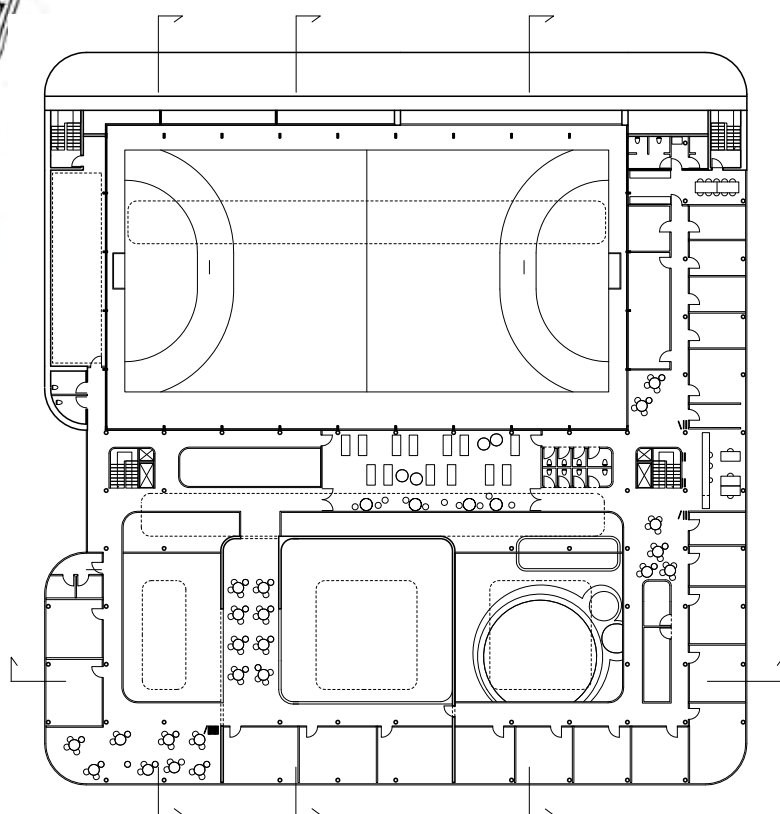
SNIT – ENERGIPROFIL

UDENDØRS POOL

REJST PLAN

STUEPLAN

trappen mod vest fører op til klublokaler, administration m.m. Fitness er placeret på de mellemliggende arealer over lobbyen. Placeringen er fin i forhold til sundhedscenteret, men mindre oplagt i forhold til wellness og omklædning. Fra fitnessområdet er der visuel kontakt til både idrætshal og wellness-centerets poolområde.

Dagslysforhold: For at få tilstrækkeligt dagslys i den kompakte bygning er der store ovenlys i taget over den gennemgående lobby, cafeområde, multisal og indendørs pool. I lobby- og cafeområdet er der gennemskæringer i etagedækket, så ovenlyset kan trænge ned i stueetagen.

Facadeprincip: Facaderne foreslås udført som præfabrikerede træelementer med udvendig beklædning i lærketræ. Med henblik på at skabe et arkitektonisk udtryk, der samler nybyggeri og eksisterende idrætshal, foreslås alle hjørner afrundede, både udvendigt og indvendigt. Dommerkomiteen stiller sig tvivlende over for den løsning, specielt udvendigt, hvor det ikke fungerer sammen med den eksisterende idrætshals tagform.

GENERELT POTENTIALE

I vurderingen af, hvorvidt forslaget hovedgreb og udformning er generelt brugbart i forbindelse med fremtidige projekter, fremhæves følgende faktorer:

- **Sammenbygningen:** Nybyggeriet er kædet sammen med den eksisterende idrætshal omkring et gennemgående gaderum – lobbyen. Denne løsning fungerer fint i planen, og lobbyen kan udvides og indskrænkes alt efter hvilket aktivitetsniveau, der er realistisk i forskellige projekter (og selvfølgelig i forhold til økonomisk råderum).
- **Rumlige sammenhænge:** Det er værd at tage ved lære af de forskellige former for visuelle sammenhænge, der er skabt på tværs af rum og etager i projektet. I forlængelse af projektets intentioner om bæredygtighed er der her tale om genbrug af oplevede aktiviteter.
- **Funktionelle kontaktflader:** Der er forskellige steder i projektet opereret med funktioner, der knytter an til flere tilstødende rum. Sceneområdets placering mellem cafe og multisal er eksemplarisk og åbner op for fleksibel brug.
- **Fleksibilitet:** Forslagets multisal kan åbnes op, så det bliver en del af lobbyområdet. Dermed udvides lobbyens anvendelsesmuligheder betydeligt.
- **Cykelparkering:** Forslaget har på forbilledlig vis indtænkt store overdækkede arealer til cykelparkering – tæt ved indgangen og imødekommer derved

det kaos af parkerede cykler, der i praksis kan tage pusten fra nok så smukke indgangspartier.

BÆREDYGTIGHED

Den kompakte ydre form er optimal med hensyn til overfladeareal i forhold til indre volumen. Der forventes benyttet solafskærmning for at sikre et optimalt indeklima om sommeren i form af solafskærmende glas i vinduerne mod øst og vest samt udvendig solafskærmning i forbindelse med vinduerne mod syd.

Bygningen ventileres ved hybrid ventilation, dvs. mekanisk ventilation med varmegenvinding om vinteren og naturlig ventilation, når der ikke er behov for varmetilskud fra varmegenvinding. Desuden installeres varmegenvinding ved hjælp af en varmepumpe fra poolområdet for at udnytte energien i den fugtige luft. Der arbejdes med varmegenvinding fra det grå spildevand fra wellness- og badefaciliteterne og i øvrigt med en række andre tiltag, som kan reducere energiforbruget fra denne del af multihusets funktioner. Bygningen forventes at kunne opfylde energikravet i Bygningsreglementet 2010 for Lavenergiklasse 2015, hvis der installeres solceller.

En gennemført økonomiberegning viser, at forslaget risikerer at blive dyrere end den fastsatte økonomiske ramme, men inden for den usikkerhedsramme, der er ved økonomisk vurdering på konkurrenceprojektstadiet.

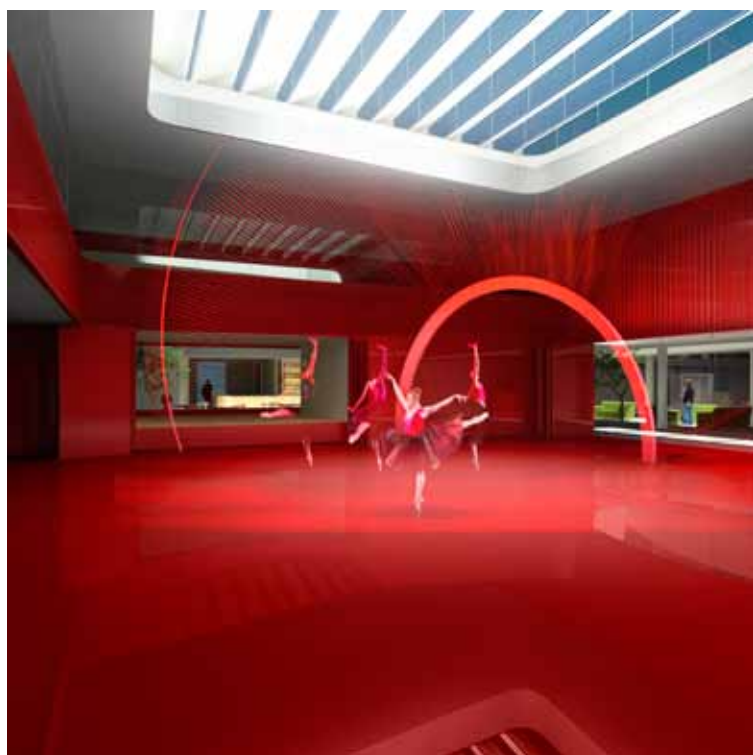
Det er dommerkomiteens vurdering, at forslaget efter en bearbejdning ville kunne bringes til realisering inden for den økonomiske ramme for projektet, og at bearbejdningen kunne foregå, uden at forslagets funktionelle, tekniske og arkitektoniske principper bliver antastet.

SAMMENFATNING

Dommerkomiteen vurderer, at forslaget besidder betydelige rumlige kvaliteter og en overbevisende optimering og iscenesættelse af det liv, der kan etableres i huset. Det sker blandt andet med et væld af visuelle sammenhænge på tværs af husets rum og funktioner. Lobbyen vil opleves som et levende og aktivt sted med en intim stemning. Det kan diskuteres, om lobbyens areal er blevet for knapt, men det vil nemt kunne justeres i en videre bearbejdning. Dommerkomiteen vurderer imidlertid, at den arkitektoniske bearbejdning af facaderne ikke på tilsvarende måde overbeviser, og at det samlede bygningskompleks fremtræder for massivt i forhold til omgivelserne.

LOBBYOMRÅDE

MULTISAL

VESTFACADE

FORSLAG 32/52971

SOPHUS SØBYE OG DAVID VEGA Y ROJO

(begge med ophavsret)

Medarbejdere

Sophus Søbye, arkitekt MAA; David Vega y Rojo, arkitekt MAA; Salva Quiles Palanca, arkitekt;

Francisco de Paula Mateu Puchades, arkitekt; Jose Carlos de Salva, arkitekt MSA; Lotte Mattelaer, arkitekt

INDKØB DKK 50.000

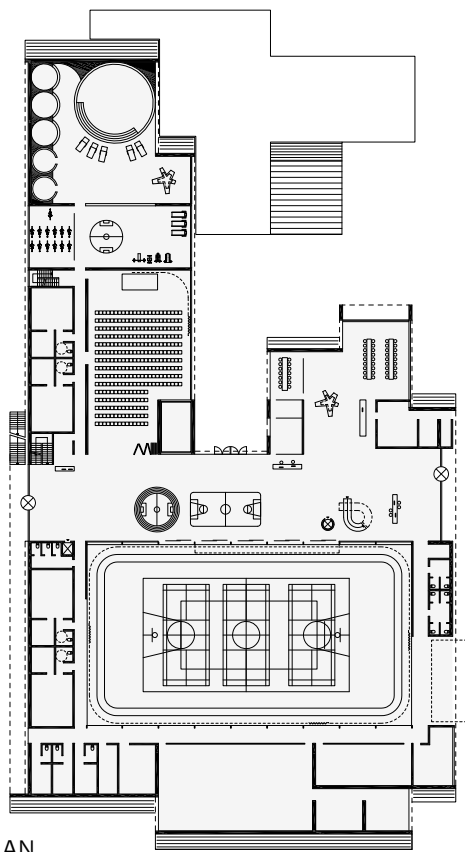
Forslaget tager udgangspunkt i den eksisterende idrætshals taggeometri og bygger videre på den ved at rulle et stort, foldet og delvist græsbelædt taglandskab ud herfra, primært syd for hallen. Multihuset placeres herunder, og dagslysindtag og forskelle i rumhøjder skabes ved hjælp af opslidsninger i tagfladen. Det foldede og slidsede motiv overføres til arealet mellem skole og hal. Hallens sydside åbnes helt mod det gadeagtige foyerareal, som aktiveres ved placeringen af mindre pladskrævende sportsaktiviteter. Multi-rummet har god sammenhæng med både foyer og udearealer, ligesom anlæggets øvrige funktioner er placeret velovervejet og indlevet. I forslaget savnes

desværre illustrationer og beskrivelser, der på overbevisende måde forklarer, hvordan det innovative tagforløb håndteres, både i teknisk forstand, men også hvilke indvendige rumligheder, der opstår og kvaliteten i disse. Derudover vurderes det, at de mange opslidsninger skaber større overfladeareal end energimæssigt og økonomisk hensigtsmæssigt.

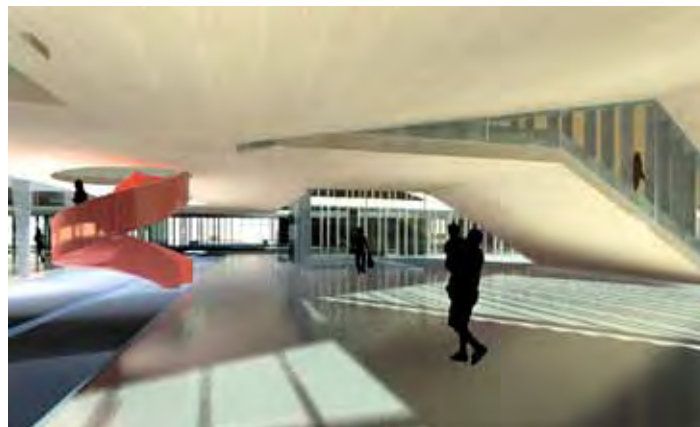
Forslaget indkøbes for at være det mest veloplagte og velfungerende inden for kategorien 'landskabelig bygning' og for at integrere den eksisterende hal i den nye bygnings arkitektoniske motiv med en skalamæssig følsomhed over for omgivelserne.

VESTFACADE

STUEPLAN

SITUATIONSPLAN

FORSLAG 6/10206

HOLM & GRUT ARKITEKTER

(ophavsret)

JOHANSSON LANDSKAB

REJST PLAN

INDKØB DKK 25.000

Forslagets runde bygningsform er argumenteret ud fra ønsket om at minimere facadearealet med et lille varmetab til følge. Taget er vippet, så der opstår to etager i den nordlige del af huset. Cirklen gennemskæres på midten, og der etableres en dobbelthøj passage med ovenlys. På hele den sydvendte sidevæg, i den dobbelthøje passage, etableres en vægbeplantning, som sammen med husets ventilationssystem skal sikre et sundt og behageligt indeklima. Forslaget forholder sig i meget ringe grad til den eksisterende hal, og med den cirkulære form vil huset være svært at tilpasse fremtidige behov for forandringer og tilføjelser.

Forslaget indkøbes for sin sympatiske ide med beplantningsvæggen, dels for dens konkrete indeklimatiske effekt, dels for dens værdi som en grøn metafor for bæredygtighed.

CAFÉOMRÅDE

FORSLAG 15/65783

LENDAGER ARKITEKTER

(ophavsret)

SCHUL LANDSKABSARKITEKTER APS

Medarbejdere Lendager Arkitekter

Anders Lendager, arkitekt MAA, indehaver; Christopher Carlsen, arkitekt MAA; Jenny Haraldsdottir, arkitektstuderende; Solrun Tinna, arkitektstuderende; Henrik Vedel, konstruktør og arkitektstuderende

Medarbejdere SCHUL landskabsarkitekter aps

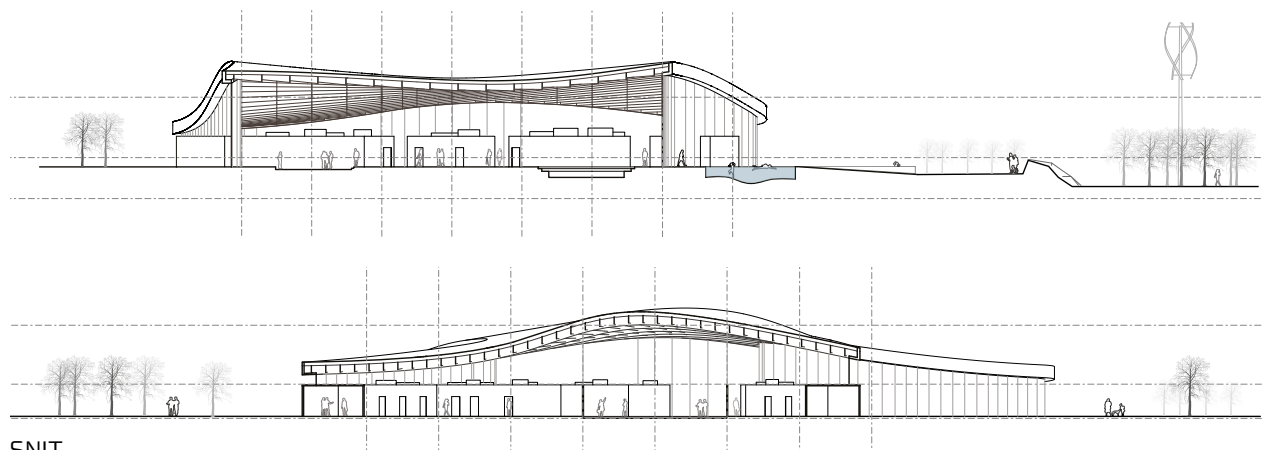
Jonas Maria Schul; Erica Simonson; Astrid Jakobsen Kirk

INDKØB DKK 25.000

Forslaget ser multihuset som et organisk og plastisk volumen, der med sine fire arme kan bearbejdes, formes og moduleres med henblik på at skabe rum for bygningens fire overordnede aktiviteter. I midten af huset placeres foyeren, hvorfra der er overskuelig adgang til de fire arme. Aktiviteterne er placeret i fritstående kasser/containere under en markant og ubrudt tagkonstruktion af trækasetter. Forslagets svage punkt er planløsningen samt indvirkning fra det nød-

vendige tekniske udstyr på arkitekturen. Bygningens udearealer er ikke tilstrækkeligt bearbejdet og relaterer sig på ingen måde til den eksisterende idrætshal.

Forslaget fremhæves for de store kvaliteter, der ligger i den ubrudte og krumme tagkonstruktion, der udgør et stærkt og samlende arkitektonisk element i en bygning, der indeholder mangeartede tilbud og funktioner.

SNIT

POOOMRÅDE - WELLNESS

19/23015

PARK ARKITEKTER VED RASMUS LASSEN OG THOMAS BØJSTRUP

(ophavsret)

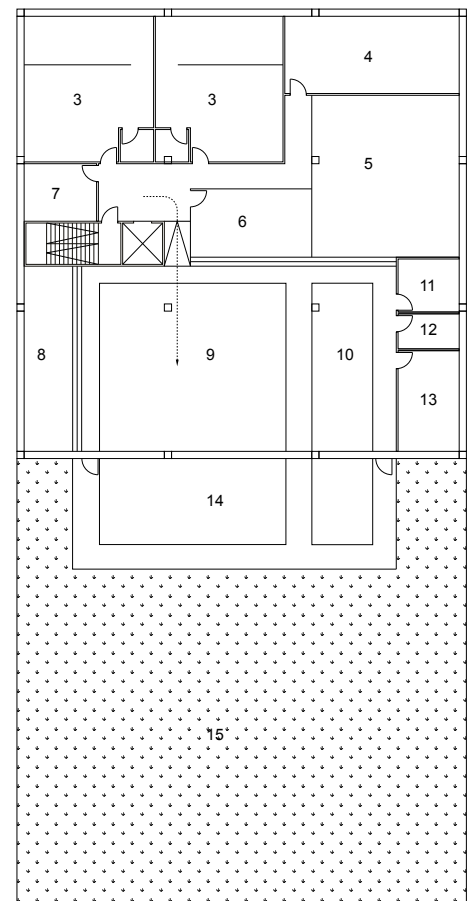
INDKØB DKK 25.000

Forslaget skaber synlighed og identitet ved at introducere en for landsbyen Balling helt fremmed bygnings- typologi, nemlig etagehuset (fire etager), som place- res syd for hallen på kanten af en minimalistisk udformet plads, der også samler skolen og hallen om- kring sig. Den eksisterende idrætshal bearbejdes ikke i forslaget, om end klubhuset og de unge overraskende henvises dertil. Funktionerne fordeles på etagerne ef- ter et skarpt diagrammatisk princip, som bringer mul- tirummet og café op i første sals højde og sundheds- delen op på øverste etage. Den kubiske form tilføjes spænding igennem et imaginært 'tryk' oppefra, som dels genererer en parabolagtigt formet tagterrasse, som tillige udgør et bæredygtigt element i kraft af sin understøttelse af forslagets naturlige ventilations- princip og dels forplanter sig til parterre-etagen, hvor- ved der dannes et bassin, som forlænges med det ud- vendige badeanlæg.

Forslaget fremhæves for dets stilistiske sikkerhed og for at være det mest velartikulerede af de forslag, der kan kategoriseres som kompakte og fritliggende. For- slaget er smukt illustreret og har en klar metodisk til- gang til opgavens løsning. Indlevelsen i de faktiske for- hold i Balling slår dog ikke helt til, idet planløsning og flow i bygningen ikke fremstår rationelt, og den meget urbane bygningstypologi er vanskelig at forene med en dagligdags brug, hvor det er afgørende, at trafikken imellem inde og ude kan foregå så ubesværet som muligt.

CAFÉOMRÅDE

SITUATIONSPLAN

PARTERRE

FORSLAG 42/54121

VESTHARDT ARKITEKTER

(ophavsret)

TRI-CONSULT

Medarbejdere VESTHARDT Arkitekter

Thore Rytter Klitgaard; Mikkel Printz Mikkelsen, arkitektstuderende; Mikkel Lang Mikkelsen, arkitektstuderende

Medarbejdere Tri-Consult

Søren Ibsen, ingeniør FRI, direktør

INDKØB DKK 25.000

Forslaget inddrager den eksisterende idrætshal, der omsluttet af nybyggeri på alle sider. Det indebærer en række energimæssige fordele. Mod syd åbnes idrætshallens facader op, så der skabes direkte forbindelse mellem hallen og den nye passage på tværs af huset. Ved hovedindgangen mod vest er der indrettet en cafe, og midt i passagen er en multisal, der er skitseret med en transparent og fleksibel afgrænsning. De øvrige

funktioner er placeret i to etager mod syd og øst. Forslaget er imidlertid utilstrækkeligt gennemarbejdet, hvilket efterlader tvivl om væsentlige funktionelle og rumlige forhold, f.eks. omkring multisalen.

Forslaget fremhæves for bestræbelsen på at integrere den eksisterende hal i et samlet arkitektonisk udtryk, der er skalamæssigt bearbejdet i forhold til omgivelserne.

ANKOMST FRA NORD

CAFÉOMRÅDE / MULTISAL

SITUATIONSPLAN

København den 7. juni 2011

Torben Frølich

Flemming Eskildsen

Kaj Sørensen

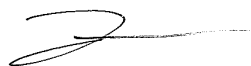
Erik Kuhr Sørensen

Flemming Reeslev

Julian Weyer

Søren Nielsen

Claus Bech-Danielsen

Kim B. Wittchen

KOLOFON

Redaktion: Arkitektforeningen

Forsideillustration: Vinderforslaget

Øvrige illustrationer: Forslagsstillerne

Layout: Jens V. Nielsen

Produktion: Vilhelm Jensen & Partnere

Udgivelsesdato: 22. juni 2011

Se de præmierede forslag på

www.multihusetpulsen.dk

Se alle indsendte forslag på

www.arkitektforeningen.dk

WWW.MULTIHUSETPULSEN.DK

